

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiae Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs IV. Vtrum Angeli sint creati in cœlo empyreo. articul. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

nostrorum liberari, serviamus illi in sanctitate & iustitia. At verò datam ita esse nobis, tamen absque traditione vsque ad Christi aduentum: promissio namque, præsertim ea, quæ firma est & certa, datio atque donatio dicitur, etiam ante traditionem, sumpto tamen latius vocabulo. Exponi etiam potest, datam fuisse nobis, id est, constitutam dari ante tempora secularia, id est, ex æternitate.

Ad secundum. Quod ad secundum argumentum attinet, septuaginta Interpretes in hunc modum transferunt locum illum: *Quando facta sunt astra, laudauerunt me voce magna omnes Angeli mei.* Eamque lectionem secuti ferè omnes Patres illi, qui Angelos ante mundum corporeum conditos esse affirmant, ex eo loco ea ratione suam colligunt sententiam, quasi astra vnà cum mundo corporeo sint condita, Angelique debuerint fabricam astrorum præcedere, vt quando astra Deus condebat, ex eorum officio ipsum laudarept. At neque astra simul cum mundo corporeo esse cœperunt, quandoquidem quarta die à Deo fuerunt producta, vt Genes. i. Scriptura aperte docet: nec verò si cum mundo corporeo esse cœpissent, præberent ansam sufficientem, vt inde illa sententia colligeretur. In quo enim momento Angeli conditi fuerunt, ex sui, & cæterarum rerum creaturam contemplatione asurgere optimè potuerunt in laudem Dei, ræque ipsa assurrexerunt. Quod ad editionem vulgatam attinet, ab illis verbis: *Cum me laudabant simul omnia astra matutina*, distincta est interrogatio, vnde supplendum, repetendumque est: *Vbi eras cum me laudabant simul omnia astra matutina*, id est, matutino tempore ante lucem solis apparent, quando aduentante iam die iucundior est eorum aspectus, & *inubilarent omnes filij Dei*, id est, omnes Angeli iusti? quasi dicat, nusquam tunc eras. Porro laus illa astrorum, metaphorica est communis omnibus creaturis cognitione carentibus, eo modo quo de cælis dicitur: *Cæli enarrant gloriam Dei, & opera manuum eius annuntiat firmamentum, Dies diei eructat verbum, &c.* & sæpe in Psalmis creaturæ omnes ad laudem Dei inuitantur: ex illis autem verbis nequaquam colligitur Angelos ante mundum corporeum fuisse factos.

Ad tertium. Ad tertium dicendum est, Luciferum ea ratione fuisse principium viarum Dei, quòd nulla creaturam eum duratione antecesserit, & quòd ipse pralatione perfectionis & dignitatis cæteras antecesserit.

Ad quartum. Ad quartum quamuis dici posset, sapientiã etiam creatam Angelorũ, ea ratione posse affirmari fuisse primò creatam, quòd nihil ante eam creatum fuerit, quòdque (simul cum subiecto spectata) cætera dignitate antecedit, dicendum tamen est, locum illum de sapientiã sumpta pro Filio Dei esse intelligendum: dici verò creatam, hoc est, productam ante omnia: quo pacto verbum, *create*, sæpe vsurpatur.

Ad primam partem quinti argumenti. Ad primam partem quinti argumenti, dicendum est, si quicquam probaret, probaturam etiam, hominem conditum esse ante cæteras res corporeas, & cælos ante terram, & ita de reliquis rebus, quæ alias dignitate antecedunt, quòd tamen constat esse falsum. Pulchritudo autem vniuersi postulabat, vt omnia simul conderentur, nisi Deus sua sapientiã & arbitrio elegisset res corporeas sex primis diebus fabricare propter rationes in tractatu de opere sex dierum reddendas, & propter alias, quas ipse meliùs, quàm nos, habet cognitã & perspectas.

Ad secundam. Ad secundam partem dicendum est, cum à quocumque pũcto durationis imaginariæ, in quo Deus Angelos condiderit, præcesserit infinita duratio, in

qua nihil condidit, ac administravit, eandem vim habere argumentum, siue quis dicat Angelos simul cum mundo corporeo, siue ante mundum corporeum fuisse conditos: quare cum hæreticum sit affirmare Angelos ex æternitate fuisse conditos, constat argumentum nullam vim habere. Præsertim cum ex creatione & administratione rerum nihil, vel commodi, vel perfectionis Deo accrescat.

ARTICVLVS IV.

Vtrum Angeli sint creati in cælo Empyreo.

OMMUNIS conclusio Scholasticorum est, Angelos in cælo empyreo vnà cum illo fuisse creatos. Eam affirmant etiam Beda cum Strabone super illud Genes. i. *In principio creauit Deus cælum & terram.* Et plerique alij, potèstque probari creatos esse in cælo ex illo ad Coloss. i. *In ipso condita sunt vniuersa in cælis & in terra, sine Troni, sine Dominationes, &c.* Præterea quia angeli mali in cælo peccauerunt, & de cælo corruerunt, vt articulo præcedenti multis ostensum est, quare in eo erant, & in eo conditi sunt. Cùm autè simul cum mundo corporeo sint conditi, neque statim à principio Deus orbis mobiles creauerit, fit, vt in cælo Empyreo sint conditi, quòd nomine cæli Genes. i. intelligitur, dum dicitur: *In principio creauit Deus cælum & terram.* fit etiam vt Angeli, qui orbis cælestes mouent, in cælo Empyreo sint conditi vnà cum cæteris Angelis, inde verò descenderint ad mouendum orbis sibi commissos, cum primùm orbis conditi sunt, & moueri cœperunt. Et fortè descensus ille, & deputatio Angelorum ad mouendos orbis, fuit post finitam Angelorum viam, atque adeò post peccatum quorundam, & beatitudinem reliquorum. Quòd si fuit ante finitam eorum viam, eos Deus sua prouidentia deputauit, quos præuidit pro sua libertate non lapsuros.

QVÆSTIO LXII.

De perfectione Angelorum in esse gratiæ & gloriæ.

ARTICVLVS I.

Vtrum Angeli fuerint in sua creatione beati.

PRIMA conclusio est. Angeli statim, ac creati sunt, fuerunt beati beatitudine naturali, quæ in ea cognitione & contemplatione Dei optimi maximi, quæ naturaliter haberi potest, est posita. Probat, quia in instanti, in quo creati sunt, seipsos perfectè cognouerunt, & in seipsis causam primam Deum optimi maximum, à quo conditi sunt, attributaque omnia, quæ de eo naturaliter cognosci valent.

Secunda conclusio. Angeli non fuerunt creati beati beatitudine supernaturali, quæ in visione diuinæ essentiæ consistit: quoniam ab hac semel adempta nullus decidere potest: Angeli autem mali deciderunt ab eo statu, in quo conditi sunt, vt ex Scripturis sanctis constat: ergo non fuerunt in eo beatitudinis statu producti.

Sunt tamen nonnulla animaduertenda. Primum est. Licet omnes Angeli (etiam qui corruerunt) fuerint